

APERITIEF

Publicație oficială a TIFF | # 9 | 8-9 English pages
Sâmbătă | 10 iunie | 2017 | www.tiff.ro

Generația de aur la TIFF.16

Nume de aur ale cinematografului românesc, astăzi la proiecțiile speciale din cadrul festivalului: la pelicula *100 de lei* a regizorului Mircea Săucan, vor fi prezenți actorii din distribuție: Ileana Popovici, Violeta Andrei, Ion Dichiseanu și Dan Nuțu, iar la proiecția *Să mori rănit din dragoste de viață*, a lui Mircea Veroiu, vor participa Tora Vasilescu și Ion Dichiseanu.

Ion Dichiseanu e o celebritate pentru mai multe generații ale publicului românesc, având în spate o bogată activitate teatrală, literară și cinematografică. Cu zeci de filme la activ, a primit diferite distincții importante între care Premiul ACIN pentru interpretarea din *Clipa*

(1979). Alte roluri memorabile le-a avut în *Titanic vals* (1965), *Trandafirul galben* (1981), dar și în serialul *Toate pânzele sus* (1977).

Dan Nuțu a avut o bogată carieră în teatru și film până la plecarea sa din țară, în 1979, când s-a stabilit în Statele Unite. În ultimii zece ani s-a dedicat producției și atelierelor de film documentar pe care le organizează și în țară (Aristoteles workshop). Ca actor de film, rolul care l-a consacrat este cel din pelicula semnată de Lucian Pintilie, *Duminică la ora 6* (1966).

Violeta Andrei, o prezență grațioasă din lumea teatrului și a cinematografului românesc, a debutat pe marile ecrane în 1966, cu filmul *Golgota*. De atunci a apărut în numeroa-

se filme românești – de pilda *Ștefan cel Mare*, *Vaslui 1475* (1975), *Regăsire* (1977) și străine. A înregistrat zeci de cântece, inclusiv pentru coloana sonoră a filmelor *Veronica* și *Veronica se întoarce* (unde-o juca pe Mărunțica).

Ileana Popovici este o actriță și muziciană, pentru mulți ani ilustrator muzical la Televiziunea Română. A debutat în filmul *Game pentru televiziune* (1968) și este cunoscută pentru producții ca *Reconstituirea* (1971) de Lucian Pintilie și *Zile fierbinți* (1975). În activitatea muzicală a încercat să valorifice operele unor compozitori autohtoni de mare talent, între altele editând un CD dedicat lui Richard Oschanitzky.

Gheorghe Visu, popular datorită rolului vagabondului Black Pedro din serialul *Toate Pânzele Sus*, are una dintre cele mai lungi ac-

tivități cinematografice, începând din 1975 și până în prezent. Cel mai recent rol pe marile ecrane din *Câini*, regia lui Bogdan Mirică, i-a adus anul trecut două premii pentru cel mai bun actor: „Heart of Sarajevo” la Festivalul de Film de la Sarajevo și cea mai buna interpretare la Gala Gopo de anul acesta.

Tora Vasilescu e una dintre cele mai îndrăgite actrițe din România, a depășit 40 de ani de carieră, timp în care a fost distinsă de trei ori cu Premiul pentru interpretare din partea Uniunii Cineaștilor din România. A devenit cunoscută pentru rolurile din filme ca *Glissando* (1985), *Probă de microfon* (1980), dar și producții mai recente ca *Legături bolnăvicioase* (2006).

Letiția Câmpan

Interviu

Actrița Tora Vasilescu vorbește despre eforturile depuse în cariera sa.

»Pagina 3

Interviu

Actorul Alex Secăreanu rememorează prima experiență ca protagonist într-un lungmetraj.

»Pagina 6

Interviu

S.S. Rajamouli își dorește să ecranizeze epopeea indiană Mahabharata.

»Pagina 7

Cinematografele TIFF

- **CINEMA FLORIN PIERSIC**
P-ța Mihai Viteazul, nr. 11
- **CINEMA VICTORIA**
Bd-ul Eroilor, nr. 51
- **CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR**
P-ța Lucian Blaga, nr. 1-3
- **PIAȚA UNIRII OPEN AIR**
(Piața Unirii)
- **CERCUL MILITAR**
Piața Avram Iancu, nr. 1-3
- **CINEMA CITY IULIUS**
(în incinta Iulius Mall)
- Str. Alexandu Vaidă Voievod, nr. 53B
- **INSTITUTUL FRANCEZ CLUJ**
Str. I.C. Brătianu, nr. 22
- **CINEMA DACIA MĂNĂȘTUR**
Str. Bucegi
- **SOMEȘ OPEN AIR**
Plaja Grigorescu
- **CINEMA MĂRĂȘTI**
Str. Aurel Vlaicu, nr. 3
- **UNIVERSITATEA SAPIENTIA**
Str. Calea Turzii, nr. 4
- **URANIA PALACE**
Str. Horea, nr. 4
- **INFINITIFF**
(Casa de Modă) Str. Barițiu, nr. 6

Concert Otherside la Casa TIFF

Finala Roland Garros, pe ecranul din Piața Unirii

TIFF îți oferă finala Roland Garros pe ecranul din Piața Unirii, folosind dotările tehnice ale festivalului. Vino să o vezi pe Simona Halep în meciul final al turneului de grand slam de la Roland Garros pe cel mai mare ecran ridicat în aer liber – în Piața Unirii, de la ora 16.00.

APERITIFF

Redactor-șef:
Codruța Simina

Redactori:
Andreea Bagita
Letiția Cămpan
Flavia Dima
Daniela Elena Drăgan
Anca Grădinaru
Daniel Iftene
Ion Indolean

Graphic design:
Carmen Gociu
Andrei Pastuhov

Tipărit la:
Compania de Producție
Tipografică

Redactor-șef:
Cosmin Popa
Cristi Mărculescu
Radu Meza

INFORMAȚII BILETE

- **Puncte de vânzare:**
On-line pe www.biletmaster.ro și prin aplicația mobilă oficială a festivalului. Cinema Florin Piersic, Cinema Victoria, Cinema City Iulius, Piața Unirii, Cercul Militar, Casa de Cultură a Studenților și Casa TIFF (pentru invitați și persoanele acreditate)
- **Program:** 09:00 - 23:00.
- **Prețuri:**
- BILETE CUMPĂRATE CU ANTICIPAȚIE

(cu minim o zi înaintea proiecției)
Bilet de intrare obișnuit: **10 lei**
Bilet pentru elevi, studenți și pensionari: **8 lei**
(biletele se cumpără în baza prezentării carnetului/legitimăției de elev/student sau a talonului de pensie)

- BILETE CUMPĂRATE ÎN ZIUA PROIECȚIEI FILMULUI

Bilet de intrare unic (valabil pentru o singură proiecție) pentru toate categoriile de spectatori: **12 lei**.

- BILETE CU REGIM SPECIAL

Pentru copii și elevi: **8 lei**
(valabil doar pentru proiecțiile de film din programul EDUCATIFF)
Proiecțiile din Piața Unirii Open Air: **8 lei**
Proiecțiile de la Cinema Mărăști și Dacia - Mânăștur: **8 lei**
Concertele organizate la Casa TIFF: **15 lei**
InfiniTIFF. Bilet pentru Doom Room: **15 lei**, Bilet pentru VR Cinema: **10 lei**
Bilet pentru Ceremonia de închidere: **50 lei**

Accesul este gratuit la proiecțiile Someș Open Air.

Proiect cultural finanțat
de Ministerul Culturii și
Identității Naționale

Proiect realizat cu sprijinul
Primăriei și Consiliului
Local Cluj-Napoca

La final de TIFF, vă invităm la ultimul concert al ediției acesteia - trupa Otherside, un proiect al artistului Victor Borosu (alias Vicky Red) și lansat în 2015, este un amestec eclectic de între pop și indie pe ritmuri de electro care aduce foarte mult cu nume precum *The Weekend*.

Comparație care stă în picioare, cu atât mai mult cu cât formația cântă exclusiv în limba engleză. Formația a debutat în 2016 cu albumul *Neverending* (de care Marius Ghenț de la *Vice* zice că ar fi „sex pur”), care, în adevărată manieră indie, poate fi găsit în întregime

pe YouTube. Dar știm cu toții că socoteala de-acasă nu-i aceeași ca cea din târg, așa că haideți să experimentăm cu toții soundul celor de la *Otherside*.

Concertul va avea loc de la ora 21.00, la Casa TIFF.

Votul publicului (Zilele Filmului Românesc)

- Planeta Petrila – 4.92
- Varză, cartofi și alți demoni – 4.66
- Ultimul căldărar – 4.50
- Scurtmetraje românești I – 4.44
- Camera obscura – 4.43
- Ana, mon amour – 4.39
- Inimi cizatrizate – 4.31
- Fixeur – 4.15
- Vânătoarea – 3.79

Votul publicului (Competiție)

- Piatra pe inimă – 4.61
- Regele fără un ochi – 4.48
- Gloria – 4.46
- Familia mea fericită – 4.39
- Tărâmul binecuvântat – 4.30
- Tortura – 4.20
- Tărâmul celor mici – 4.15
- Simularea – 3.78
- Zeus – 3.77
- Vremea crizantemelor – 3.71
- Delfinii înnoată spre est – 3.70
- Teren de joacă – 3.59

Film surpriză

Filmul surpriză, care va rula astăzi, 10 iunie, la Cinema Florin Piersic, de la ora 18:00 este *Baby Driver* (r: Edgar Wright, cu Ansel Elgort, Kevin Spacey, Jon Bernthal, Lily James, John Hamm, Jamie Foxx).

TIFF Lounge

Actrița Tora Vasilescu e invitată azi, de la ora la 17:00, pentru un dialog cu Mihnea Măruță și publicul TIFF, la TIFF Lounge, în Piața Unirii.

Găsiți în fiecare zi locațiile principale ale festivalului și o selecție de recomandări ale filmelor și evenimentelor importante ale zilei.

16:00
Casa de Cultură a
Studenților
CERCUL ROȘU

10:00
Sapientia
**CAMERA
OBSCURA**

21:30
Teatrul Național
**DECERNAREA
PREMIILOR
TIFF**

Interviu

Tora Vasilescu: Nu deschid internetul. Mă enervează ce citesc acolo.

Actrița Tora Vasilescu a acceptat o întâlnire cu reporterul AperiTiff, în timpul căreia a mărturisit că și-a propus să trăiască conform dorințelor sale sufletești.

Chiar cu asta am și vrut să încep. Ce întrebări puse de jurnaliști v-au rămas în minte, de la ediția aceasta, sau din toată cariera?

Ce mă deranjează puțin sunt întrebările despre copilărie, despre filme, despre... și la urma urmelor s-au scris atâtea. Scapi uneori, sau nu te exprimi suficient de bine, mă rog, o anumită idee, și apare alt înțeles. Și, în general, mă necăjesc când citesc lucruri neadevărate. Acuma mi-am băgat în cap citind că la ziua mea de naștere scrie, la calitatea principală, sinceritatea, și cum uneori adevărul e cea mai cruntă calomnie... Mă deranjează când văd lucruri neadevărate... Deși, nu am un ego atât de exacerbat să cred că numai mie mi se întâmplă. Tuturor li se întâmplă.

Din punctul ăsta de vedere, cred că la TIFF se încearcă tot timpul o anumită decență.

Da, e adevăr. M-ați întrebat în general.

Sigur. Mă gândeam în ideea în care...

Adică, nu deschid internetul, că mă enervează ce citesc acolo. Sunt mai mult lucruri de cancan.

În cazul ăsta, dacă vi s-au adresat foarte multe întrebări despre actrița Tora Vasilescu, ce preocupări are doamna Tora Vasilescu?

În momentul de față mi-am propus o oprire în proiect, stopare în proiect (râde). Doresc să mai experimentez și să învăț și să trăiesc și alte lucruri decât profesia de actriță. La urma urmelor, am tot avut interes pentru viețile altora. Eu ador chestia asta cu realitatea. Numai că în ultimul timp sunt atâtea *ciné vérité*-uri, chiar la televizor le vedem. Parcă nu mai vreau această realitate. Și atunci nu găsesc alt stil și altă...

Dacă vi s-ar oferi un rol mulat pe dorințele dumneavoastră, cum ar fi?

Să îl umplu sufletește, da? De doi-trei ani sunt în situația să nu-mi doresc. Adică, mă consider la pensie, și ca orice om care se respectă la pensie, vreau să trăiesc în ritmul meu și conform dorințelor mele sufletești. Mai ales că tinerii regizori au problemele lor, ale generației lor. Nu sunt regizoare de vârsta mea – nu mai sunt, de fapt, am lucrat foarte bine cu regizoare-femei, sau cu scenariste de vârsta mea, cu problemele existențiale ale acestei vârste. Să nu credeți că visele de la tinerețe sunt aceleași cu cele de mai târziu, din după-amiaza vieții, să spunem elegant.

Deci, cumva actoria poate fi văzută și ca o dramă, pentru că poate consuma și până spre final...

Mă consider consumată, din punctul ăsta de vedere. La ultimul serial, după o comedie engleză, tradusă în română, în regia lui Dragoș Buliga, cu care m-am înțeles foarte bine, condițiile de filmare pentru mine au fost aproape...

m-au dus într-o zi la un puseu incredibil de tensiune. Făceam naveta, la 5 dimineața mă sculam ca să ajung de la Buftea la București. Culmea, toată viața am făcut naveta de la București la Buftea, și acum făceam invers naveta. La 7 trebuia să ajung la filmări. Muceam de cele mai multe ori până la 11 noaptea, când trebuia să îmi fac și racordul de costum. Pentru că filmam pe sărite, e un serial, filmăm 20 de episoade într-o zi, o secvență din fiecare episod, se poate. La un moment dat, am avut un ceas, care avea racord în vreo cinci secvențe. Am făcut alergie. Am încercat să îmi pun benzi pe dedesubt, era o căldură cumplită. Deci, gândiți-vă cât somn îmi mai ajungea (râde). Și nu mai venea somnul, că știi că trebuie să te scoli la 5. Plus, căldură în București. Eu chiar aveam o replică, pe o scară, dar a trebuit să stau ore întregi, pentru că unul dintre parteneri avea monolog, mai greșea... Deci, mi-a ajuns cu actoria.

Cum erau condițiile pe vremuri?

Se făcea economie de peliculă, deci trebuia să dai una-două duble maxim. Să fii eficient. Sigur că a venit Pintilie și a tras douăzeci de duble, sperând că o să tragă lozul cel mare la a douăzeci și patra. Nu mai merge. Devii o mașinărie. În loc să ai energia aia, când crezi în fața camerei. Știți că mor celulele nervoase, iar lucrul acesta se vede. Se vede gândul în ochi. Când făceam post-sincroane mă uitam, nu spuneam nimica, și îmi aduceam aminte ce-am gândit. E teribilă pelicula.

Foto: Marius Mariș

Nu minte.
Într-adevăr.

Cum vă raportați la premiul de excelență pe care îl primiți la TIFF?

Mă gândesc la laureații dinaintea mea și mă simt, sigur – deși nu vreau să spun cuvântul acela –, onorată. Gândindu-mă la cine a luat înainte: Marin Moraru, Dinică, Albulescu, Ștefan Iordache, Tamara Buciuceanu, Luminița Gheorghiu, care sunt colegi de-ai mei. Eu am jucat cu toți oamenii aceștia. Dar, vă spun că nu îmi place mândria. E ridicol. Toți avem aceeași destinație. Altele sunt calitățile. De exemplu, amabilitatea. E o mare calitate. Așa mi se pare mie.

Ion Indolean

Celebrul Alain Delon a pășit pe covorul roșu de la TIFF aseară, după ce a fost așteptat de mii de fani.

Foto: Nicu Cherciu

Interviu

Simona Panait: Tehnologia Gear VR va oferi noi și noi posibilități de exprimare și de a spune povești

Simona Panait, Head of Corporate Marketing & Communication South East Europe pentru Samsung, a vorbit despre colaborarea în cadrul platformei InfiniTIFF.

Anul acesta, Samsung se implică într-un proiect cu totul nou, alături de TIFF. Ce a însemnat experiența asta pentru voi?

Samsung a integrat, în premieră, tehnologia Gear VR în cadrul TIFF anul acesta și credem că, împreună cu organizatorii, am reușit să aducem pe plan local una dintre cele mai importante inovații din acest moment în domeniul creării și consumului de conținut. Tehno-

logia Gear VR și-a câștigat locul în preferințele utilizatorilor, dar și în cadrul evenimentelor de profil de renume global.

Prin spațiul InfiniTIFF, în care pasionații de tehnologie au învățat cum să producă singuri conținut 360 sau care sunt secretele ce stau în spatele unui scenariu pentru un astfel de film, le-am propus celor prezenți o serie de experiențe inedite, bazate pe realitatea virtuală și i-am

provocat să experimenteze dimensiuni ce au fost inaccessibile până acum. De asemenea, în acest spațiu, Samsung a venit cu o experiență captivantă de vizionare și de interacțiune cu lumea filmului. Suntem onorați că am avut această oportunitate de a susține și de a aduce o nouă perspectivă asupra filmului și bucurăm să vedem o reacție a publicului foarte pozitivă.

Acum, pe lângă că ne facilitează comunicarea, tehnologia ne ajută să spunem povești - putem spune că această intervenție duce experiența storytelling-ului la un alt nivel, mult mai complex?

Realitatea virtuală poate provoca imaginația și aduce noi perspective asupra felului în care consumăm conținut, iar acesta este doar începutul unor posibilități infinite pe care le vom descoperi împreună prin intermediul inovațiilor recent lansate de Samsung. Fără îndoială că pe măsură ce se va dezvolta, această tehnologie va oferi noi și noi posibilități de exprimare și de a spune povești.

La ce se poate aștepta, în viitor, un pasionat de VR?

Este un exercițiu de imagine foarte plăcut și ofertant. Este clar că cel mai important aspect pentru un pasionat de realitatea virtuală ține de dezvoltarea de conținut. Încă de

la lansarea tehnologiei Gear VR, Samsung a susținut dezvoltarea de conținut 360, atât la nivel global, cât și la nivel local. Astfel, avem acum de la aplicații care te ajută să îți învingi teama de înălțimi, până la o incursivă în istoria marelui artist George Enescu. Ce urmează? Conținut și mai captivant, care ne pune în centrul acțiunii fie că alegem să îl filmăm independent, cu Samsung Gear 360, pentru a-l împărtăși pe rețelele de socializare cu prietenii, fie că alegem să consumăm conținutul produs de marile case de producție.

După aproape 50 de ani, pelicula *100 de lei* regizată de Mircea Săucan, va fi proiectată în varianta necenzurată. La proiecția participă și actorii Ileana Popovici, Violeta Andrei, Ion Dichiseanu și Dan Nuțu, care fac parte din distribuție.

Mircea Săucan s-a născut în 1928, la Paris, într-o familie mixtă - tată român, mamă evreică. Prigoana nazistă și venirea armatei roșii l-au prins pe Mircea Săucan în România. Aceste două evenimente l-au transformat, inițial, într-un comunist convins. Nu avea să rămână prea mult așa.

Cu idealuri mari, școlit la Moscova, unde a învățat de la cei mai importanți regizori ruși ai momentului, el era vârful primei generații de cineaști români care trebuiau să aplice modelul cinematografic sovietic în țară. Majoritatea dintre colegii lui, oportuniști din fire, s-au conformat. Săucan n-a putut. Întâi, doar din considerente stilistice, apoi și din rațiuni politice. Asta i-a permis să facă doar două filme notabile: *Meandre* (1967) și *100 de lei*, realizat în 1973. Ambele filme, la fel ca autorul lor, au avut un destin tragic.

La *100 de lei*, filmările au fost tensionate. Oficialii au vrut să le oprească de mai multe ori. Totuși, Săucan a reușit să le termine. A urmat montajul. În ciuda toate opreliștilor și directivelor, Săucan era entuziasmat. Simțea că făcuse capodopera pentru care se pregătise toată viața.

Numai că decidenții politici au vrut să-i dea o lecție și i-au pus pe cenzori să ardă toată pelicula. Directorul de producție al filmului, Tică Roateș, a făcut infarct de supărare și a murit. Săucan s-a internat într-un spital de boli nervoase, unde a stat o vreme. Filmul, cumva salvat, a fost remontat, s-a ales cu o altă coloană sonoră și cu încorporarea unor lozinci comuniste. Premiera a devenit, se înțelege, o anti-premieră, o execuție publică.

Autoritățile comuniste le-au comandat criticilor să scrie *de rău* despre film, dar s-au lovit de opoziție. Textul Ecaterinei Oproiu nu numai că era apreciativ, dar și-a arătat solidaritatea față de Săucan, prin faptul că discuta scene care nu mai existau în varianta prezentată, scoase fiind la montaj. Pentru acest curaj nebun, ea a fost aspru criticată. Dumitru Ion Suchianu a publicat un articol laudativ despre un film practic inexistent în forma prezentată de el.

Acum, la aproape jumătate de secol, avem șansa vizionării variantei imaginate de Săucan, în varianta restaurată!

Ion Indolean

Zilele Filmului Românesc

Drame & tristeți la al doilea calup din scurtmetrajele românești

Când afară ninge

Chers Amis

Al doilea calup de scurtmetraje Made in Romania condensează drame și tristeți, probleme umile și hărțuiri de-a dreptul metafizice. *Alamania* lui Anton & Damian Groves expune un tirst unei dileme morale, legale și logistice: ce să faci cu refugiații cuibăriți la el în camion? Un subiect actual. Alexandru Mavrodineanu rămâne în actualitate cu *O noapte de dragoste*, dar lucrează la nivel micro: o gelozie, o noapte, un mobil care trebuie hăcuit pentru ca bănuielile lui să fie confirmate.

Cu *No Man's Land*, Marius Olteanu revizitează esențele Noului Val: un protagonist trist, cu care toți cei din jur se poartă oribil. În cazul dramatic și alb-negru de față, o femeie prinsă între două granițe, cu un cadavru, într-o dubiță. Conrad Mericoffer face o comedie de moravuri și vecinătăți dâmbovițene pronind de

la o ședință de bloc, convocată de un locatar a cărui soție este gravidă (*Când afară ninge*).

Hărțuirea unui cetățean de un polițist de la circulație este modul în care Ionuț Gaga camuflează o glumiță metafizică (*Farul*). Alți polițiști, alte probleme, doar că de această dată este vorba de milițieni și de zilele revoluționare ale anului 1989. *Fragment 22* (Sandra Rad) este un moment bun pentru umor, când mai sec, când mai spumos.

Tot la umor face apel și Valeriu Andriută, care filmează o cancelarie de școală de peste Prut.

Chers Amis are fix amestecul de umor și bonomie pe care-l manevrează admirabil moldovenii și mai are și inspirația de-a trece dincolo de o glumă nefastă a sorții, în zona micro-frescelor și nano-universurilor școlare.

Cristi Mărculescu

TIFF.16
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017
tiff.ro

**CINEMA
CITY**

SUȘINEM TIFF CU POFTĂ DE FILM

Vino și savurează proiecțiile și evenimentele speciale
din Cinema City Iulius Mall

 /CINEMACITYROMANIA
WWW.CINEMACITY.RO

DHL

VREȚI SĂ VĂ EXTINDEȚI AFACEREA INTERNAȚIONAL?

SOLICITAȚI OFERTA PENTRU MAGAZINE ONLINE!

shipping.dhl.ro/ecommerce
email: ro_marketing@dhl.com
tel: 0751 305 015

Europa e un biet continent,
Petrița e o lume!

PLANETA PETRIȚA

HBO
Un film documentar de **Andrei Dăscălescu**
PREMIERA: joi, 8.06.2017, ora 16:00, Cercul Militar

De la un film de fantazie la o adevărată aventură

Plătește contactless în locațiile TIFF cu cardul tău Mastercard® sau Maestro pentru a te bucura de experiențele festivalului

Să trăiești experiența în loc să ți-o imaginezi: **DE NEPREȚUIT™**

card preferat

Interviu

Actorul Alec Secăreanu, la prima experiență de lungmetraj

Alec Secăreanu este protagonistul filmului *God's Own Country/Tărâmul Binecuvântat*, producția britanică aflată în competiția TIFF și regizată de Francis Lee. El este la prima experiență ca personaj principal într-un lungmetraj, dar viitorul arată deja promițător. Am stat de vorbă cu Alec ca să ne împărtășească puțin despre experiența lui pe platourile de filmare.

Cum ai descrie în trei cuvinte personajul pe care îl joci în *God's Own Country*?
Gheorghe este cerebral, sensibil și tandru.

Ce a însemnat pentru tine, în ceea ce privește evoluția ta ca actor, să joci în acest film?

Soiul de proces pe care l-am abordat în construcția personajului cu Francis (regizorul) și cu Josh (celălalt protagonist) este un proces cum rar îți este dat să întâlnești. Faptul că Francis a fost actor ne-a ajutat foarte mult, pentru că înțelegea exact de ce avem nevoie și a încercat să creeze un mediu safe pentru noi, deoarece a trebuit să ieșim mult din zona noastră de confort. Am început să lucrez la personaj cu aproape trei luni înainte de filma-

re și i-am luat biografia de la zero. Știam absolut tot despre el până în momentul în care apare în film. Am urmărit să creăm personaje tridimensionale, cu un background pe care nu neapărat trebuie să îl arătăm, dar pe care publicul trebuie să îl simtă. Să simtă că este mai mult decât ceea ce se vede pe ecran.

Ai observat anumite diferențe între felul în care se face film în România și experiența de pe platoul de filmare din Marea Britanie?

Pot spune că, în ceea ce privește *God's Own Country*, partea de producție mi s-a părut impecabilă, ne-au pus la dispoziție absolut tot ce aveam nevoie pentru a putea livra ceea ce aveam de livrat pe ecran; începând de la partea de pre-

Foto: Nicu Cherciu

gătire, când am lucrat zilnic la fermă și până la filmările efective, unde fiecare știam exact ce aveam de făcut și totul se derula foarte eficient.

De ce ar trebui să meargă lumea să vadă filmul?

Pentru că este o poveste de dragoste foarte sinceră și sensibilă și cred că lumea ar trebui să o vadă.

Ai experiență și pe scena teatrului. Și de aici vine eterna întrebare, dacă ar fi să alegi între a face teatru sau film, care ar fi opțiunea ta?

E greu, foarte greu. Sunt cumva abordări diferite ale procesului performativ. În momentul

ăsta, ca și dezvoltare, mi-ar plăcea să fac film, dar în același timp mă gândesc și la proiecte de teatru. Pentru viitorul apropiat, totuși, dacă ar trebui să aleg, aș prefera să fac mai mult film.

Vor mai urma alte festivaluri anul acesta pentru *God's Own Country*?

Da. Urmează în două săptămâni festivalul de film de la Edinburgh, apoi la Karlovy Vary, Outfest din L.A. și multe altele, după care va urma premiera în cinematografe.

Daniela Drăgan

Industry

Europa Creativă MEDIA @TIFF - seminar dedicat Facilității Financiare de Garantare Europa Creativă

Biroul Europa Creativă România din cadrul Unității de Management al Proiectului - Ministerul Culturii și Identității Naționale și Libra Internet Bank vă invită sâmbătă 10 iunie, orele 15.30, la Festivalul Internațional de Film Transilvania (www.tiff.ro) la TIFF Industry Hub (Piața Ștefan cel Mare nr.18, Cluj-Napoca), unde coordonatorul Subprogramului MEDIA în cadrul Biroului Europa Creativă România, Valentina Miu și Călian Nicolae, manager relații cu clienții IMM, Libra Internet Bank, vor prezenta la TIFF oportunitățile europene de finanțare oferite realizatorilor de film de către Facilitatea Financiară Europa Creativă.

Seminarul reprezintă o bună ocazie pentru ca reprezentanții industriei de film să se familiarizeze cu facilitatea financiară Europa Creativă prin care IMM-urile românești din sectoarele culturale și creative au acces la împrumuturi de 10 milioane € și să afe de la reprezentantul Libra Internet Bank detalii concrete privind produsele de creditare și facilitatea de garantare.

Fondul European de Investiții și Libra Internet Bank au semnat pe 2 martie 2017 la București primul acord de garantare din România susținut prin noua Facilitate Financiară pentru Sectoarele Culturale și Creative din cadrul Programului UE "Europa Creativă" 2014-2020. La conferința de presă de lansare au participat Lucia Recalde, șefa unității "Industria audiovizuală și programe de sprijin MEDIA" din cadrul Comisiei Europene și Gunar Mai, șeful departamentului "Facilități de garantare ale UE" din cadrul Fondului European de In-

vestiții și domnul Emil Bituleanu, CEO Libra Internet Bank.

Peste 200 de IMM-uri din România (din domenii precum arhitectura, cinematografia, creația artistică, designul și artele aplicate, industria cărții, muzeele și bibliotecile, artele spectacolului, jocurile video ș.a) vor avea, astfel, acces la împrumuturi garantate de Banca Europeană de Investiții în următorii 2 ani, în valoare totală de 10 milioane € (aproximativ 45 de milioane de lei).

România este cea de-a treia țară care beneficiază de acest mecanism de garantare prin intermediul Programului Europa Creativă, după semnarea unor acorduri similare în Spania și Franța, la începutul acestui an.

Facilitatea Financiară este parte a componentei transsectoriale a Programului Uniunii Europene "Europa Creativă". Are o alocare totală de 121 de milioane € pentru perioada 2016-2020, reprezentând fonduri pentru acordarea de garanții băncilor sau altor intermediari financiari care oferă împrumuturi IMM-urilor, microorganizațiilor și organizațiilor mici și mijlocii din sectoarele culturale și creative. Gestionată de Fondul European de Investiții (FEI), facilitatea a fost lansată pentru a îmbunătăți rata de finanțare a inițiativelor antreprenorilor din aceste sectoare, în condițiile în care gradul de creditare a planurilor lor de afaceri este mult mai scăzut decât în cazul altor domenii de activitate.

Europa Creativă MEDIA&Libra internet Bank - TIFF Industry Hub, sâmbătă 10 iunie, orele 15.30. Accesul este liber!

Interviu

Alexandra Bălțeanu: Instituțiile se raportează la prostituate ca la niște obiecte

Foto: Chris Nemes

Vânătoare surprinde o zi din viața a trei prostituate de la marginea Bucureștiului. Alexandra Bălțeanu le spune povestea fără emfază, cu înțelegere și cu tipul acela de implicare nedevenită niciun moment moralizatoare.

Unde a început totul?

A început pe la 16 ani, e o poveste lungă, vrei un film care mi-a schimbat viața?

Nu.

Cred că s-a format încet-încet. La 15 ani făceam poze cu Zenitul lui taică-miu, mi-a dat o cameră VHS și am filmat tot felul, pe stradă, am făcut o chestie cu niște mingi de tenis, un fel de stop-motion. Cam de acolo a început ideea cu filmul, după care am pus-o pe stop și am făcut alte chestii. Dar mereu mi-a rămas în cap. Întâi am studiat media la Bauhaus.

De unde a pornit mișcarea arhitecturală Bauhaus...

Da. Și aveam și o secție de media. Era o amestecătură, fotografie, critică, filosofie, estetică... foarte teoretică. Am început să fac practică, la un serial în Germania, la niște scurtmetraje, după care am venit să fac un documentar în România, și așa am ajuns să dau la UNATC, unde am intrat, dar am intrat și în Germania. Eu am și o afinitate pentru spațiul german. Am plecat

acolo la 20 de ani. Pentru mine a fost o schimbare foarte mare faptul că am mers la DFFB (Berlin n.a.). Ei văd altfel lucrurile. A fost o adaptare graduală. Am avut timp. Oamenii pe care i-am întâlnit și operatorul cu care am lucrat...

Tu cum vezi filmul?

Cred că asta e o întrebare la care ajung să răspund toată viața. Răspunzi încontinuu și cu fiecare film.

Debutul înseamnă întotdeauna trecerea unui prag...

Scenariul avea undeva la 50 de pagini și știam că va fi undeva peste 60 de minute. Nu eram foarte sigură ce o să iasă. A fost ceva ce voiam să fac. Având mantaua asta a școlii, știam că îmi permit să fac un experiment pe care nu îl poți face când iei bani, finanțare. Asta mi-a dat libertate.

În Vânătoare, cele trei protagoniste trăiesc la periferia unei societăți marginale în raport cu occidentul.

Cred că undeva, la multe femei, există interes pentru subiectul ăsta. Instituțiile, în România mai ales, se raportează la prostituate nu ca la niște subiecți, ci ca la niște obiecte. Ele, prin alegerea lor, își pierd statutul de a avea drepturi. Fiind femeie, mă interesează să mă raportez la chestia asta.

Ion Indolean

Interviu

S.S. Rajamouli: “Vreau să fac povești neobișnuite care să aibă și succes comercial”

S.S. Rajamouli, regizorul filmului Baahubali 2, o producție indiană care a bătut recorduri de buget și încasări măturisește că abia după această reușită își permite să se mai relaxeze. Are și de ce: pelicula sa este al doilea cel mai bine vândut film indian al tuturor timpurilor. Cu un buget estimat la 40 de milioane de dolari, filmul a avut încasări de 10 milioane de dolari în week-end-ul premierei din SUA. Ne-a acordat un interviu în care explică de ce filmele sale nu au nicio legătură cu Bollywood și despre ambiția sa de a ecraniza epopeea indiană Mahabharata.

Foto: Vlad Cupșa

Cum a fost să lucrați cu un buget așa de mare?

Am visat întotdeauna să fac o mare producție de epocă: cadre mari, personaje supradimensionate, fresce uriașe. Dar realitatea e că încă nu încercase nimeni să lucreze cu așa mulți bani și așa de mulți oameni pe platou. Am lucrat noi la pre-producție aproape un an, dar tot n-am fost pregătiți pentru toate problemele care au apărut în fiecare zi, pentru că nimeni dintre cei 2000 de oameni care au lucrat la film nu avusesse experiența unei producții

așa de mari. Fiecare zi a adus noi provocări dar, din fericire, am avut o echipă fantastică care, din primul moment în care le-am zis povestea, au avut încredere că facem ceva ieșit din comun. Majoritatea familiei mele a lucrat la film — dar de fapt întreaga echipă a fost o mare familie.

Ce credeți că înseamnă acest film pentru cinematografia de limbă Telugu?

Întâi și întâi, îmi pare bine că menționezi acest

lucru. Filmul indian are deja 85 de ani, dar în afara Indiei se știe numai despre Bollywood. Cinematografia Telugu nu e Bollywood. Nimeni nu știe că facem filme și în sud. Primul lucru pe care Baahubali l-a făcut este să conștientizeze publicul că India nu e doar Bollywood. Am fost atât de mândru când BBC-ul și radioul național american au început să vorbească despre filmele Telugu. În industria noastră, fiecare film de succes lărgiște piața și deci mărește bugetele.

Primul film făcut de dumneavoastră la TIFF a fost memorabilul Eega / Musca, care a fost inclus în secțiunea Midnight Delirium 2014. Cum v-a venit ideea aceea și cea pentru Baahubali?

Îmi place să fac filme comerciale obișnuite, mainstream, dar îmi place să nu am narațiuni normale pentru filmele comerciale. Vreau să spun povești neobișnuite, dar să le fac viabile pe piață. Dacă luăm Eega, povestea este de fapt una indiană simplă, dar e cu totul altceva când e trăită printr-o muscă! (Râde). E la fel și în Baahubali. Cum e să fii subminat de cel mai apropiat prieten al tău? Nu e nici “și tu, Brutus,” nu e nici interes personal... Iubirea de aproape intră în conflict cu nevoia de a face acest lucru — de ce? Ce ne poate determina să facem lucruri care sunt împotriva propriei voine? E foarte interesant pentru mine să pun aceste întrebări și să găsesc răspunsuri la ele. Acest lucru m-a motivat să fac filmul.

Se pune că coregrafia scenelor de acțiune este uneori chiar peste filmele cu supereroi la care a lucrat Zack Snyder. Ce face diferența?

Principala diferență este că atunci când ne uităm la filme cu supereroi, știm deja că au puteri speciale. În Baahubali nu avem supereroi. Avem oameni normali care fac lucruri supraumane. Provocarea este să fie credibili și să lucrezi cu emoție care să miște povestea înainte. Îmi place enorm să fac asta, să împing limitele oamenilor, personajelor, să întind puțin coarda într-un mod credibil pentru public. Una dintre cele mai bune scene de acțiune este dansul cu săgețile — a fost coregrafiat de un regizor de dans, nu de un specialist în cascadorii.

Care este următorul proiect?

Ambiția mea în viață este să ecranizez epopeea indiană Mahabharata. Am să fac asta cu siguranță într-o bună zi, dar nu chiar acum. Pe moment, vreau doar niște timp să lenevesc.

Radu Meza

Grow up.
Noul
Mercedes-Benz
GLA.

Finanțare asigurată de Mercedes-Benz Financial.
Cu Mobilie beneficiați de până la 30 de ani de mobilitate garantată.

Drive

www.mercedes-benz.ro/Growup

GLA 209 d 4M – Consum mixt de 6,9 l/100 km (normă) cu CO₂ 126 g/100 km (normă); EEC: min. 4,8, max. 6,9 l/100 km (normă); CO₂ min. 127, max. 136. Mașina din imagine este cu titlu de prezentare.

Interview

Marcin Pieńkowski

Artistic Director of the New Horizons Festival

“TIFF Does a Great Job Supporting Young, Brave Filmmakers”

Marcin Pieńkowski is a member of this year's Romanian Days Jury, along with Jonathan Romney and Corina Șuteu. He is also the artistic director of New Horizons — one of Poland's biggest and most vibrant film festivals. Marcin was kind enough to tell us about the brand new collaboration between TIFF and New Horizons and about the similarities between the two festivals. He also made some recommendations for all movie buffs out there.

What can you tell us about the partnership between New Horizons and TIFF? When did it begin?

I came up with idea few months ago. It is incredible that these two amazing film festivals have so many things in common. We both organize festivals that are not in capitals or big cities, but in charming university towns. Wrocław has really informal atmosphere, similar to Cluj. We have a lot of the same great films in the program. We're also almost at the same age. New Horizons is 17 (we're still minors). There are several areas of partnership we can develop. For now we cooperate on industry level. TIFF helped us to find an amazing producer/director team for our international workshop New Horizons Studio. We helped with inviting Polish producers interested in Polish-Romanian coproductions. But I hope it is only a beginning. We have some ideas, also connected with programming, but we need time. I am sure that it will be a great friendship. I can feel it.

Do you exchange films? What is your role in this partnership?

I am an artistic director of New Horizons and head of our industry events. I'm looking for amazing film festivals which have the same goals as we do — supporting young, brave filmmakers, who want to find a new language of the cinema. And TIFF does a great job on that field. This is really obvious: we should start deeper cooperation.

What do you think about TIFF? Also, should all its fans buy plane tickets to Wrocław? :)

It is great to be here as a part of a jury. The place is charming, the people are so friendly, and there are plenty of good films. If I could, I would take everybody to Wrocław after the closing of TIFF. Our festival is held between August 3-13. We're going to have a Jacques Rivette retrospective, a review of the the cinema of resistance, and a sidebar focusing on new Israeli cinema this year. And, of course, many new films. If you haven't seen *The Square* by Ruben Östlund yet, you should come to Poland. You're more than invited!

Industry

Secrets of Cinema Management at Transilvania Talent Lab

How did you identify the need for this training? What are the specific needs regarding the management of movie theaters?

Transilvania Talent Lab takes places between June 6-10, and is dedicated to the professionals running the too small number of functioning movie theaters in the region, as well as to those who work directly with local authorities to bring film programming to local audiences. The selected participants get professional guidance from international experts. The Lab appeared because there is no coherent graduate professional training for these categories. So all our activities are geared to help with programming, marketing, audience development, and social media — a package of creative simulation activities and exposure to specific industry knowledge that may be unfamiliar or insufficiently explored for these participants.

What can you tell us about this year's cohort? Do you have any participants from the world of multiplexes?

The 14 participants represent cinemas and associations from all over the country, plus there is one participant from the Republic of Moldova. They are very engaged, interested, passionate about the career path they chose — and curious, too. I think they have all the prerequisites for developing the courage, patience, confidence, work ethic, and tenacity to develop audiences that are interested in their programming and in the way the cultural offer is contextualized. I look at them each day and charge myself with their dynamic energy.

And: yes, we do have a representative coming from a multiplex at the Lab. Also, the 14 participants are joined for the last two days by other cinema managers from Romania and abroad, in a special section developed in collaboration with

Europa Cinemas, the European film distribution network. This is another way in which a chain of multiplexes is involved in the Lab.

What are the activities included in this training section?

All presentations, discussions, and creative exercises in the Lab gravitate around broader themes for reflexion: how to create specialized film programs that arouse interest? How to maintain the level of interest over time? How to communicate with a new type of audience in the hope of attracting diverse groups and reaching diverse types of taste? How to contribute to the education of cinema audiences? Who are your collaborators and associates? How does it all work elsewhere? How do others perform?

We had foreign guests from established institutions like the Eye Film Museum in the

Like in past years, this year's Transilvania Talent Lab was dedicated to cinema programmers and managers from Romania and Moldova. The initiative comes at a time when there are no professional graduate training programs for this category in the region. There are programs for animators, directors, screen writers, actors, etc. — but there is nothing coherent for cinema managers and programers. AperiTIFF interviewed Claudia Sîrbulescu, the coordinator of the Lab, about the necessity of developing such programs and the challenges facing managers and programmers.

Foto: Nicu Cherciu

Netherlands or Independent Cinema Office from the United Kingdom, as well as presenters from Germany. We organized a round table with Romanian distributors to clarify procedures and costs for showing films in the country.

What are the greatest risks for art house managers and how can they be avoided?

Each time you show a film to an audience, you make a bet. Irrespective of what you already know about your audience, you know that your are engaging in a dance balancing multiple risks. From what we learned and tried at the Lab and elsewhere, we do know that the greatest disappointments are generated by the absence of a coherent strategy combining administrative and financial management with good programming, clear communication, and constant contact with the broader market. But if you develop a strategy, you lay the ground for much better results.

Interview

Antoine Le Bos

What is *Less is More* (LIM), the newest film development workshop project hosted by TIFF, launched yesterday at the Industry Hub? Find all about it from Antoine Le Bos, script doctor and former trainer in the Talent Lab section, who is LIM's artistic director, and is acting as a tutor and script consultant.

Tell us about your work as a script doctor and consultant — what does it entail?

My job is to help a filmmaker/writer to give birth to a story, to a script. The phase of script development, at least in Europe, lasts a minimum of two years, and can often take more than three or four years. Meaning: it is often lived as a very long hell, often ending up as a road leading nowhere. Our job is to make sure somebody with talent finds the right writing strategy, in order to shorten this hell, and turn it into an experience of substantial exploration leading to a script that can find both a real strength and a substantial meaning.

Tell us a little more about LIM — what is it all about?

LIM is the new European development program for limited-budget feature films, sup-

“LIM’s stop in Transylvania is for us the moment for a first meeting between the filmmakers and industry professionals”

ported by Creative Europe. LIM has been created by Le Groupe Ouest in France in partnership with Control N in Bucharest and TIFF. Le Groupe Ouest has become in recent years the number one place in Europe in terms of number of filmmakers coached in residency in the script development phase (about 130 writers, coming from more than 30 countries, coached in our small village in Brittany in 2016 alone).

LIM aims at becoming the place for new talents in Europe and beyond. For this year's edition, LIM has selected 16 feature projects

from 15 countries, from among 300 candidates from 59 countries. The quality of the projects is pretty high considering that this is LIM's first year — which has been a beautiful surprise, and shows there's a real need for such an international platform.

What kind of projects are participating?

LIM's stop in Transylvania is for us the moment for a first meeting between filmmakers and industry professionals. It's a test moment that we deliberately organized quite early in the development process. In only three months, the projects have already made quite impressive steps forward.

Among the countries represented in LIM we have Romania, Belgium, Lithuania, Russia, Italy, Scotland, Greece, Macedonia, Bulgaria, Brazil, Vietnam, Venezuela, Poland, Portugal, France, and India. The mix is very deeply amazing and unique. We can't wait to see how professionals will react to these projects!

What is quite fascinating in what we've seen is how the different nationalities and cultures complement each other in the feedback sessions and in group work. This new generation of filmmakers, apart from being very gifted, has an amazing ability for creating group dynamics. This for us comes from a very deep evolution in contemporary politics. Total individualism is no longer what talents look for. In these times of political trouble, there is a need to take problems on collectively.

Interview

S.S. Rajamouli

AperiTIFF had the pleasure to meet S.S. Rajamouli, the director of *Baahubali 2*, the Indian film which probably broke all budget and box-office records. After such an extraordinary feat, the Telugu cinema director confessed it's the first time he can afford to relax.

How is it to work with such a big budget?

I was always dreaming of making this huge costume drama. The big images, the larger-than-life characters, the larger-than-life canvases were in my mind for a long time. But the reality of the money, of handling such huge units was a first. Even though we did a one year pre-production stage, we were still not ready for the problems that crop up every day because none of the 2,000-strong unit had any experience making such a big movie. The challenges were new every day, but, luckily, I had a fantastic team who, right from the moment I told them the story, started believing we were making something out-of-this-world. Most of my family was working on the movie, but the whole unit was like one big family.

What do you think the success of this film means for Telugu cinema?

First of all, I'm very glad you said it's a Telugu film. Indian film is almost 85 years old now, but outside India everyone just knows Bollywood. Telugu is not Bollywood. No one knows that we make films down in the South of India. The first thing that *Baahubali* did for many people was to make them realize that there's more to In-

Foto: Vlad Cupşa

“I Want To Take an Unusual Storyline, but Still Make It Commercially Viable”

I like to do commercial, regular, mainstream cinema, but I don't like my storyline to be a usual commercial one. I want to take an unusual storyline, but still make it commercially viable. If you look at *Eega*, the story is a simple Indian story, but the fly making it, makes it something else (Laughs). Even in *Baahubali* it's like that. How is it to be backstabbed by your closest friend? But it's not like “You too, Brutus” and the friend is not doing it for his own gain. He loves you, but still needs to do it. So what is the reason? What could force him to do it against his will? That's a very exciting thing for me to ask and to answer as a storyteller. That's what's driven us to make the movie.

Some say the action choreography in some of the scenes in *Baahubali* is on a different level than even those of Zack Snyder's superhero films. What do you think is the difference?

The main difference is that when you look at superhero films, you know they have superpowers. In *Baahubali*, they're not superheroes. They are normal human beings, but they still do superhuman things. The challenge is how to make it look believable. Also, adding emotion to it takes it forward. That's the biggest challenge, and I love doing it. Stretching the limits of what a human can do, taking it a little bit further and making it believable for the audience. One of the best action sequences in the movie is the arrow dance — it was choreographed by a dance director, not a stunt master.

What is your next film project?

My life ambition has been to make the Indian epic *Mahabharata*. I will definitely make that one day, but not immediately. At the present, I want some time off to just be lazy.

Interview by Radu Meza

dia than Bollywood. My proudest moment was when BBC and national American radio started talking about the Telugu movies. For the industry, whenever a successful movie is made, it expands the market, so it expands the budgets.

Your first film screened in this festival was the memorable *Eega / Fly* in the Midnight Delirium section in 2014. How did you come up with that idea and the idea for *Baahubali*?

Eveniment special

Anul zero

Mare tristețe, mare: în 2017, avem zero filme selecționate la Cannes. Da, astăzi acest lucru trece drept o dezamăgire. Ce lung drum și imprevizibil, drept în inima cinematografului european, am parcurs din 2000! Atunci, în acel an fatidic, cifra zero indica producția de film. Pare ireal, dar au fost 365 de zile fără niciun film românesc. Cinematografia era moartă și îngropată. Ai fi putut jura. Restul e istorie, cum se spune. Puțini își mai amintesc acel moment nefericit, acum când suntem supărați după Cannes ca după o Olimpiadă fără medalii la gimnastică. Pentru acest „insucces” pot fi multiple explicații: - filmele nu s-au ridicat la standardul Cannes. - n-au avut atașate nume de autor importante (Puiu, Mungiu, șamd). - selecționerii s-au săturat de același meniu și au decis să pună capăt, oficial, expansiunii *Noului Val*. - e totul al naibii de subiectiv.

Oricare ar fi explicația, pentru unii deja plictisiți de monotonia realismului mizerabilist (mă gândesc aici și la majoritatea publicului) a fost ca o validare a marii lor lehamite. Amicul Mărculescu, mereu abraziv, îl consideră „un duș rece”. Ar putea însemna, speră el, spargerea monolitului de gen și a hegemoniei apostolilor ciorbei reîncălzite (musai într-o bucătărie cu faianță albastră).

Sper să aibă dreptate. Deja de prin 2013 scriam, tot în Aperitiff, că frica noilor cineaști de a se aventura în ape tulburi și necunoscute este aproape palpabilă. A existat, chiar de la început, o excepție – Cristian Nemescu, despre al cărui *California Dreamin'* a scris așa de fru-

mos Mihai Chirilov chiar aici. Acum 10 ani, când Cristian Mungiu lua, binemeritatul Palme D'Or cu *4 luni, 3 săptămâni și 2 zile*, Nemescu îl secunda cu premiul Un Certain Regard. A fost momentul nostru *Lumière/Méliès*: O direcție indica realismul observațional, alta realismul fantastic. Din păcate, Nemescu n-a mai fost aici să continue filonul, așa că ne-am ales în scurt timp cu o manieră, cu epigoni, cu planuri întregi interminabile și cefe groase filmate din mână, cu o paradigmă obtuză ce privilegia o anumită estetică „minimalistă” și pentru că era atât de populară pe la festivaluri. Cinema-ul noului val s-a înțepenit în formula feliei de viață (da, chiar și o anti-formulă devine repede, un clișeu). Cam aceleași fețe, obsesii, discuții. Și de la entuziasmul deșănțat (m-am bucurat de premiul lui Mungiu mai ceva ca atunci când echipa de fotbal a României s-a calificat în semi-finalele Campionatului Mondial), am trecut la scepticism și chiar iritare. A început să-mi fie dor de filme frapante, pline de viață, care să sară pârleazul. M-am întrebat de ce regizorii noștri nu-și asumă riscuri stilistice? Unde sunt asalturile vizuale, viscerele și emoționale care să se opună acelor povești banale, inerte, afectate, banale, artsy-fartsy și auto-erotice?

4 luni, 3 săptămâni și 2 zile

Cred că e loc și de cineaști excesivi, zgomoși, răgușiți, idiosincetici, renegați, fără teamă de ridicol, care să fie obsedați nu să fie „in”, ci „out”. Dincolo de festivaluri, chiar și cinefilii cei mai împătimiți au nevoie de film de gen (nu e de mirare faptul că pelicula cu cel mai mare succes la box office-ul românesc al ultimilor ani a fost comedia *Două lozuri*, un efort independent). Spectatorii vor să viseze, să se deconecteze, să se oripileze, să evadeze, să frisoneze la unison. În loc să mustească în realitate, preferă să se ecraneze de repetitivul zgomot politic și social cu povești evazioniste. Și sunt ei de condamnat?

Odată cu prestigiul filmului românesc, s-au umflat și egourile cineaștilor și finanțările. *S'eranevada* a avut un buget de aproape 14 ori

mai mare ca *Moartea domnului Lăzărescu*, dar n-a fost de atâtea ori mai bun. Ați fi uimiți câți regizori nu și-au dat filmul la TIFF, pentru că speră să fie selecționați în competiția unui festival mai mare.

În anul zero, când se poate trage linia și când totul pare din nou posibil, speranțe sunt multe. Am fost impresionată, recent, de scurtmetrajele românești, unele de școală, multe, surprinzător de multe, independente, altele produse de CNC – există aici o îmbucurătoare diversitate tematică și inventivitate vizuală. Sper ca această efervescență să nu se piardă și să-mi fie reconfirmată de cele două calupuri de scurtmetraje proiectate astăzi la TIFF.

Anca Grădinaru

Ai poftă de filme bune?
Te așteptăm la TIFF.

20 AN
Raiffeisen BANK
Credem în Film

TIFF.16
Transilvania International
Film Festival Cluj-Napoca 02-11.06.2017

REASONS FOR RAMADA
#89
"Best in Show"

THE OFFICIAL HOTEL PARTNER OF THE TIFF

ramadacluj.ro | contact@ramadacluj.ro | +40 372 743 143
YOU DO YOUR THING. LEAVE THE REST TO US!

© 2017 Ramada Worldwide Inc. This property is independently owned and operated under a franchise agreement with Wyndham Hotel Group (WGH) Limited or one of its affiliates.

RAMADA
Cluj

Digestiff (8)!!!

Probabil s-au demolat recorduri și depășit superlative și în ediția asta. Cel mai lung Q&A (cică ar fi fost la documentarul *Procesul*), cea mai surprinzătoare salată (salată de prosciutto, dacă vă întrebați), cele mai multe fidget spinner-e (Casa TIFP), cel mai bizar invitat, cea mai șarmantă biciclistă etc. Un festival nu înseamnă doar recorduri, vedete și vedeți, sold-out, sell-out și workshopuri, filme și petreceri. Sunt și momentele dintre. Valeria Bruni-Tedeschi întrezărită pe ditai ecranul din Piața Unirii. Fumăraie și acalmie nocturnă pe balcon la Le General. O discuție complet accidentală despre ce înseamnă, de fapt, o galerie de artă și dacă filmul are, în vreun fel, ce căuta acolo. Pe scenă la *Planeta Petrila*, când l-am tradus pe Brigadierul Cenușă din română tot în română. „The Austrians are fooling everybody: people mistake them for Germans, but the Austrians are actually Russians!” zice Daniel Hoesl. Psihoza colectivă legată de broșuțe, pozele lui Cristi Puiu și *Breaking News*,

noul film al Iuliei Rugină.

Este ziua pariurilor pe câștigători. Cu finalul de festival atât de aproape, se decid deja ultimele bilete: să fie *O femeie fantastică* (nope, nu este Wonder Woman, este doar un film de Sebastian Lelio, cel cu *Sagrada Familia*) sau *Recviem pentru Doamna J* (nu îl confundați cu *The Devil in Miss Jones*, acela este în secțiunea Viva Erotica!). Poate ceva mai tradițional, precum *Safari* sau *Amok*. Sau vreun VR? Eu până în momentul scrierii acestor rânduri nu am văzut nicio poză cu Alain Delon. Dacă de fapt Delon va fi holografic? Ca Michael. Suntem în 2017, orice e posibil. Inclusiv un Trofeu Transilvania acordat lui Zeus*. Cum ar fi asta?

*singurul dintre filmele din competiție despre care nu mi-a vorbit nimeni și credeți-mă, nu știu exact de ce, dar oamenii simt nevoia să vină la mine să mi se confezeze despre filmele din competiție, mi se întâmplă de câteva ori pe zi.

Cristi Mărculescu

Votul Publicului (Top 10)

Mecanicul generalei – 4.94
Planeta Petrila – 4.92
Dușmanii păcii – 4.76
Esteban – 4.74
Soul – Ingredientul secret – 4.73

Umbre. Sezonul II, ep 1 – 4.70
Regii manelelor – 4.68
Două lozuri – 4.67
Nebune de fericire – 4.67
Povestea iubirii – 4.66

PALUZA DINTRE FILME NU-I TAMP PIERDUT. ÎNVESELEȘTE-TE ȘI ANTRENEAZĂ-ȚI MINTEA CU O CURIOSITATE DIN ȘTIINȚĂ SAU PSIHLOGIE

Dimensiunea palmei tale, fără a lua în calcul lungimea degetelor, îți arată cât de multă carne trebuie să mănânci într-o zi.

REGINA MARIA
REȚEA SAU PRINȚESA DE SANĂTATE

www.reginamaria.ro
Call Center: 021 9008

Program / sâmbătă / 10 iunie

FLORIN PIERSIC

11:00 **Someș OpenAir**

Amok

Vardan Tozija 102' / Macedonia [8R1]

13:15 **3x3**

Legenda lui Michael Kohlhaas (Michael Kohlhaas)

Arnaud des Pallieres 122' / Franța, Germania [8R2]

15:45 **Suspecți de serviciu**

O femeie fantastică (Una Mujer Fantástica)

Sebastian Lelio 104' / Chile, Germania, Spania, SUA [8R3]

18:00 **Film surpriză! [8R4]**

Baby Driver

Edgar Wright 113' / Marea Britanie, SUA

20:30 **Fără limită**

Safari

Ulrich Seidl 90' / Austria, Danemarca, Germania [8R5]

22:15 **Umbre**

Satul blestemat (The Wailing)

Hong-jin Na 156' / Coreea de Sud, SUA [8R6]

CASA DE CULTURĂ A STUDENȚILOR

16:00 **Retrospectiva Jean-Pierre Melville**

Cercul roșu (Le Cercle Rouge)

Jean-Pierre Melville 140' / Franța, Italia [8C1]

19:00 **Supernova**

Șoarece de câmp (Wild Mouse)

Josef Hader 103' / Austria, Germania [8C2]

21:15 **Supernova**

Înghețul (Frost)

Sharunas Bartas 130' / Lituania, Franța, Ucraina, Polonia [8C3]

VICTORIA

10:00 **Zilele filmului românesc**

Scurtmetraje românești II (Romanian Shorts II) 112' [8V1]

12:30 **Proiecții speciale**

100 de lei (The One Hundred Bill)

Mircea Săucan 99' / România [8V2]

15:00 **Zilele filmului românesc**

Țara moartă (The Dead Nation)

Radu Jude 83' / România [8V3]

17:15 **Proiecții speciale**

Să mori rănit din dragoste dragoste de viață (The Mortal Wounds of Life)

Mircea Verolui 80' / România [8V4]

19:30 **Alt.Rom.Com**

Slash

Clay Liford 101' / SUA [8V5]

21:45 **Fără limită**

Cei care fac revoluție pe jumătate își sapă singuri groapa (Ceux qui font les revolutions a moitié n'ont fait que se creuser un tombeau)

Mathieu Denis, Simon Lavoie 183' / Canada [8V6]

CERCUL MILITAR

13:15 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Orizonturi (Horizontes)

Eileen Hofer 71' / Elveția [8W1]

15:45 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Piciul (Niñato)

Adrian Orr 71' / Spania [8W2]

18:15 **Suspecți de serviciu**

Goran

Nevio Marasovic 82' / Croatia [8W3]

20:45 **Supernova**

Recviem pentru doamna J. (Requiem for Mrs. J)

Bojan Vuletic 93' / Serbia, Bulgaria, Macedonia, Rusia, Franța [8W4]

UNIVERSITATEA SAPIENTIA

10:00 **Zilele filmului românesc**

Camera Obscura

Gheorghe Preda 86' / România [8A1]

12:00 **Zilele filmului românesc**

Procesul (The Trial)

Claudiu Mitcu 90' / România [8A2]

14:45 **Zilele filmului românesc**

Ouăle lui Tarzan (Tarzan's Testicles)

Alexandru Solomon 107' / România, Franța [8A3]

17:30 **Let's Go Digital! 90'**

Intrare liberă! [8A4]

19:45 **Proiecții speciale**

76 de minute și 15 secunde cu Abbas Kiarostami (76 Minutes and 15 Seconds with Abbas Kiarostami) 92'

Seifollah Samadian

Du-mă acasă (Take Me Home) 16'

Abbas Kiarostami / Iran [8A5]

21:45 **3x3**

Eterna întoarcere acasă (Eternal Homecoming)

Kira Muratova 114' / Ucraina [8A6]

CINEMA CITY 3

17:00 **Zilele filmului românesc**

Aniversarea (The Anniversary)

Dan Chisu 86' / România [8X1]

19:30 **Proiecții speciale**

O tânără de 90 ani (Une jeune fille de 90 ans)

Valeria Bruni Tedeschi, Yann Coridian 85' / Franța [8X2]

22:00 **InfiniTIFF**

Tantalum

Gilles Porte 50' / Franța [8X3]

CINEMA CITY 4

17:30 **Film Food**

Savoarea Turciei (The Turkish Way)

Luis González 86' / Spania [8Y1]

20:00 **Piața Unirii**

Afacerea Pigot (Pour la peau d'un flic)

Alain Delon 107' / Franța [8Y2]

22:15 **Piața Unirii, Suspecți de serviciu**

Regele Belgiei (King of the Belgians)

Peter Brosens, Jessica Woodworth 94' / Belgia, Olanda, Bulgaria [8Y3]

MĂRĂȘTI

19:30 **Supernova**

(M)ucenicul (The Student)

Kirill Serebrennikov 118' / Rusia [8Z1]

DACIA MĂNĂȘTUR

18:00 **Zilele filmului românesc**

Scurtmetraje românești II (Romanian Shorts II) 112' [8M1]

20:30 **Umbre**

The Wanderers

Dragoș Buliga 109' / România [8M2]

PIAȚA UNIRII OPEN AIR

21:45 **Piața Unirii**

Twin Peaks: Ultimele 7 zile din viața Laurei Palmer (Twin Peaks: Fire Walk with Me)

David Lynch 135' / SUA, Franța [8U1]

SOMEȘ OPEN AIR

22:00 **Someș OpenAir**

Legea junglei (La loi de la jungle)

Antonin Peretjatko 100' / Franța [8S1]

INSTITUTUL FRANCEZ

22:10 **Ce se întâmplă, documentarule?**

Chavela

Catherine Gund, Daresha Kyi 90' / SUA [8F1]

CASTELUL BANFFY – BONȚIDA

19:00 **3x3**

Piese de schimb (Spare Parts)

Damjan Kozole 87' / Slovenia [8U1]

21:00 **Carte Blanche Viva Erotica**

Mano Destra 53'

Elveția [8U2]

22:30 **Carte Blanche Viva Erotica**

Candy Store: scurtmetraje erotice (Candy Store) 100'

Ce se întâmplă documentarul?

Când mori cu fiecare cântec

O scrisoare de dragoste răvășitoare pentru o voce și o femeie de neegalat

Legenda muzicii mexicane, Chavela Vargas, e omagiată prin documentarul semnat de Catherine Gund – *Chavela*. Întâlnirea dintre cele două s-a petrecut în 1992, iar după moartea artistei, în 2012, Catherine descoperă, în bruturile castelor video de atunci, o serie de momente ce vor defini documentarul. Sunt de neprețuit scipirile Chavelei, precum mici ferestre în interiorul vieții ei. O viață cât alte nouă vieți. Tumultuoasă, spectaculoasă, bătaioasă, Chavela a fost cea care și-a dedicat muzicii și iubirii întreaga sa existență. A trăit cu pasiune fiecare clipă, s-a jucat cu iubirea și ura și a continuat să facă asta până la moartea ei. 93 de ani. A purtat pantaloni când societatea te ardea pe rug pentru asta, a cântat mai bărbătește decât oricare cântăreață ori cântăreț, a avut o

aventură cu Frida Kahlo și una cu Ava Gardner (printre multe altele) și a avut o carieră incredibilă pe care a reușit să o înecă în alcool. Când toată lumea a crezut că a murit, ea a renăscut. Plin de fotografii evocatoare și interviuri ce deschid perspective, filmul e un mix între încredere și victimizare. Un documentar curat, onest și echilibrat despre o existență dureroasă, despre o suferință ce doar cei ce cunosc „la soledad” o pot resimți.

Cosmin Popa

Ultima proiecție a filmului va fi astăzi la Institutul Francez Cluj, ora 22:10.

Supernova

Rozătorus ridiculus

O criză de identitate ce, prin ridicol și caricatural, devine o tragi-comedie în dulce-acrișorul umor germanic

Comedianul Josef Hader are ambiția de a semna regia, scenariul și rolul principal pentru filmul *Șoarece de câmp/Wild Mouse*. El îl joacă pe Georg, un veteran critic de muzică ce e concediat din cauza restructurărilor din cadrul publicației. Numai că el se trezește în ochiul uraganului. O criză identitară îl ia pe nepregătite, iar întreg universul criticului devine mai mult un haos cu scipiri violente decât o Toamnă de Vivaldi. În timp ce soția sa își caută un potențial donator de spermă (fiindcă îl blamează pe Georg pentru înotătorii lui oboșiți), criticul de muzică se răzbună pe fostul șef (pe care-l consideră vinovatul principal) prin

mici acte de vandalism, se împrietenește cu un fost coleg de școală și achiziționează un roller-coaster expirat. Filmul e presărat ici și colo cu știri despre refugiați și terorism, dar care nu adaugă o doză de dramatism ori de mesaj politic. În cel mai bun caz, inserțiile reușesc să descrie o carapace universală pentru un film ce încearcă să problematizeze lipsa de comunicare. Georg se ceartă cu nevasta, colegul de școală nu vorbește aceeași limbă cu iubita, pacientul gay nu știe cum să comunice în general. Filmul pare un vulcanic *Lost in Translation* (2003) al unui austriac prins într-un joc de *Mouse Trap* ce nu se mai termină.

Cosmin Popa

Ultima proiecție a filmului va avea loc astăzi la Casa de Cultură a Studenților, ora 19:00

Pentru ea
FESTIVAL înseamnă
o zi la școală.

În ORAȘUL FESTIVALURILOR trăiesc mii de oameni fără speranță.
Implică-te și TU pentru a le oferi o viață mai bună.
Află cum: 0743 702 009 | [f/beardbrotherscluj](#)

BEARD BROTHERS
PARTENER TRADIȚIONAL TIFF
trend
COMMUNICATION

Supernova

Tinerețea îți rămâne În sânge

Aflăm despre tinerețe, alegeri, petreceri și întreceri. Droguri și iubiri ușoare, nedumeriri. O grămadă din toate. Simon locuiește în centrul Copenhagăi, într-un apartament pe care l-a cumpărat cu Knud, Soren și Esben. Duc o existență lejeră, fără griji. Dar vremea tinereții dă să treacă. Simon vede în maturizare o escaldare grea. În jurul lui, toată lumea se acomodează cu permutările interioare. El ar vrea să rămână veșnicul adolescent, pregătit pentru încă un bairam, o partidă rapidă sau un joint.

În sânge (r. Jan Cvitokvic) vorbește despre acea perioadă a vieții când trebuie să treci la următoarea fază, știi ce e oportun, dar nu reușești să te desprinzi. Regizorul Rasmus He-

isterberg, aflat la debut după ce a lucrat ca scenarist la filme nordice de succes, propune definiția libertății ca o absență a responsabilității. Pentru Simon, se pare că asta e ultima vară nebună, în care lucrurile vin absolut neplanificate. Lejer. Urmează lunga, plictisitoare și atât de dificilă viață de adult. Acest gând îl sperie. Nu se poate obișnui cu prezența lui: stranie, apăsătoare și grea.

Ion Indolean

Filmul va fi proiectat mâine, de la ora 20.30 la Cinema Dacia Mănștur.